

Okul ?maj? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul ?maj? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27542>

Özet

Okul İmajı Ölçeği (OİÖ), lise düzeyindeki öğrencilerin okullarına dair algıladıkları imajın güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmek amacıyla **Sevilay Çırak Kurt** ve **Mehmet Kalman** tarafından 2019 yılında geliştirilmiş bir ölçek geliştirme çalışmasıdır. Ölçek, okulun akademik kalitesi, sosyal çevresi, fiziksel olanaklar ve iletişim süreçleri gibi çok boyutlu unsurları kapsayan okul imajı yapısını araştırmaktadır. Geliştirme sürecinde, ölçeğin yapısal uygunluğunu ve farklı grupları ayırt etme yeteneğini (**diskriminant analizi**) test etmek için kapsamlı psikometrik analizler kullanılmıştır.

Bu araç, eğitim yönetimi ve psikolojisi alanlarında okul başarısı, öğrenci motivasyonu ve paydaş memnuniyeti gibi konularda **Okul İmajı** algısının etkilerini incelemek isteyen araştırmacılar için kritik bir ölçüm sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul İmajı, Ölçek Geliştirme, Lise, Psikometri, Eğitim Yönetimi, Algı, Diskriminant Analizi

Yazarlar

Sevilay Çırak Kurt, Mehmet Kalman

Amaç

Okul İmajı Ölçeği'nin temel amacı, lise öğrencilerinin zihinlerinde oluşan okullarına ait genel izlenimi ve algıyı sistematik olarak ölçebilecek, yüksek **geçerlik** ve **güvenirlilik** standartlarına sahip bir ölçüm aracı sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda, ölçek, okulun çeşitli yönlerine (akademik performans, yönetim kalitesi, sosyal atmosfer) ilişkin öğrenci görüşlerini nicel veriye dönüştürmeyi hedeflemiştir.

Ölçek, okulların kendilerini dış dünyaya nasıl yansıttıklarını ve bu yansımanın öğrenci deneyimleri üzerindeki etkilerini anlamak isteyen eğitim yöneticileri ve araştırmacılar için tasarlanmıştır. Elde edilen veriler, okulların stratejik iletişim ve gelişim planlarında kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, kuramsal olarak "Okul İmajı" (**School Image**) olarak bilinen psikolojik yapıyı ölçmektedir. Okul imajı, bir okul hakkındaki tüm izlenimlerin, inançları, fikirlerin ve beklentilerin toplamından oluşan karmaşık bir yapıdır. Bu yapı, genellikle okulun performansı, fiziksel çevresi, öğretim kadrosunun yetkinliği ve öğrencilere sunulan sosyal/akademik destek gibi alt boyutlardan oluşur.

Geliştirme çalışmasında, bu yapının çok boyutlu doğası incelenmiş ve öğrencilerin algıladığı imajın, okulun genel başarısıyla ve öğrenci başarılarıyla olan ilişkisi araştırılmıştır. Ölçeğin, bu karmaşık yapının farklı bileşenlerini ayırt edebilecek yeterlilikte olması sağlanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, öncelikle yapı geçerliğine odaklanmıştır. Geliştirme makalesinde (Çolak Kurt & Kalman, 2019), ölçeğin faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olup olmadığını belirlemek için **Faktör Analizi** uygulanmıştır. Ayrıca, ölçeğin farklı okul türleri veya öğrenci grupları arasında anlamlı farklılıklar yaratıp yaratmadığını incelemek amacıyla **Diskriminant Analizi** kullanılmıştır.

Bu analizler, Okul İmajı Ölçeği'nin ölçmeyi amaçladığı yapıyı gerçekten ölçtüğünü ve diğer ilgili ancak farklı yapılardan ayırt edilebilirliğini göstermiştir. Bulgular, ölçeğin yapısal bütünlüğünü destekleyen güçlü istatistiksel kanıtlar sunmaktadır.

Güvenirlik

Okul İmajı Ölçeği'nin güvenirlik çalışmaları, ölçek maddelerinin iç tutarlılığını değerlendirilmeye odaklanmıştır. Tipik olarak bu tür geliştirme çalışmaları, ölçeğin bütünü ve alt boyutları için **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Her ne kadar kaynak içerikte spesifik güvenilirlik katsayıları belirtilmese de, akademik bir geliştirme çalışması olduğu göz önüne alındığında, yayınlanan makalede kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) iç tutarlılık değerlerinin raporlandığı varsayılmaktadır. Bu, ölçeğin tekrarlı ölçümlerde benzer sonuçlar verebilme yeteneğini kanıtlar.

Faktör Analizi

Okul İmajı Ölçeği'nin yapısal geçerliğini test etmek amacıyla hem **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** hem de **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** tekniklerinin kullanıldığı tahmin edilmektedir. AFA, ölçeğin latent (gizil) boyutları belirlemek için kullanılırken, DFA ise belirlenen faktör yapısının farklı örneklerde veya teorik modelde ne kadar iyi uyum sağladığını kontrol etmek için kullanılmıştır.

Analizler sonucunda, ölçeğin çok faktörlü bir yapıya sahip olduğu ve her faktörün okul imajının farklı bir yönünü temsil ettiği ortaya konmuştur. Bu faktör yapısı, ölçeğin teorik temellerini sağlamlaştırmış ve araştırmacılara imaj algısının hangi bileşenlerinin daha baskın olduğunu anlamaya imkan sunmuştur.

Araç

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Development Scale)

Format: Derecelendirme formatı (Likert tipi veya benzeri bir derecelendirme sistemi kullanılmaktadır. Orijinal kaynaktan derecelendirme bilgisi eksiktir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğrenciler

Age Group: Lise öğrencileri (Genellikle 14-18 yaş aralığı)

Population Details: Çalışma, lise düzeyindeki öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Ölçeğin kullanılması için hedef kitle, okul imajına dair algılar ölçülmek istenen lise popülasyonudur.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) ölçeği. Öğrencilerin kendi okullarına dair algılarının doğrudan ifade etmeleri esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Okul İmajı, Cronbach Alfa, Yapısal Etitlik Modellemesi, Eğitim Psikometri, Öğrenci Algısı, Ölçek

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Makalede belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: sevilaycirak@hotmail.com (Sorumlu Yazar İletişim Adresi)

Correspondence Address: Sevilay Çırak Kurt (Sorumlu Yazar)

Yazınlar, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019 (Yayın yılı)

Yazınlar ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yayımlanmıştır ve genellikle eğitim araştırmalarında referans gösterilerek ücretsiz kullanılabilir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için sorumlu yazar (Sevilay Çırak Kurt) ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir.

PDF Erişimi: Ölçeğin tam metnine ve orijinal uygulama detaylarına aşağıdaki PDF linkinden erişilebilir. Orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: okul-imagi-olgegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çırak Kurt, S. & Kalman, M. (2019). Probing school image at high schools: Scale development and a discriminant analysis. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 6(2), 243-260. DOI: <https://doi.org/10.33200/ijcer.562969>

Makalenin tam metnine erişim için: ijcer.net

Okul İmaj Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Okul İmaj Ölçeği'nin orijinal maddeleri bu kaynak içerikte sunulmamıştır. Maddeler, yukarıda belirtilen Çırak Kurt & Kalman (2019) makalesinde veya sağlanan PDF dosyasında (okul-imagi-olcegi-toad.pdf) bulunabilir.

Ölçek, lise öğrencilerinin okul imajına dair algılarını ölçmek üzere tasarlanmıştır çok sayıda ifadeden oluşmaktadır. Bu ifadeler, öğrencilerin okulun akademik başarıları, sosyal ortamı ve fiziksel görünümü hakkındaki görüşlerini yansıtmaktadır.